

QAZAQ UNIVERSITETI

Апталық
1948 жылдың
20 сәуірінен
шыға бастады

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АПТАЛЫҚ ГАЗЕТ

WWW.FARABI.UNIVERSITY

№26 (1983) 8 ШІЛДЕ 2025 ЖЫЛ

ҚР Парламенті Сенаты және Мәжілісінің депутаттары Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетіне ресми сапармен келіп, ғылыми орталықтардың жұмысымен танысты.

ҚР Парламенті депутаттары ҚазҰУ-дың ғылыми жетістігіне жоғары баға берді

ҚазҰУ суперкомпьютерінің есептеу қуатын климаттық модельдеу, машиналық оқытудың озық алгоритмдерін әзірлеу, Big Data және жасанды интеллект салаларында да пайдалана алады.

Ал Робототехника орталығында Германияның алдыңғы қатарлы KUKA компаниясының роботтары қонақтар назарына ұсынылды. Депутаттар өнді-

рісті автоматтандыру, цифрландыру бағытындағы қызметтің өзектілігіне мән беріп, ғылыми орталық қызметкерлерімен пікір алмасты.

Депутаттар Farabi HUB инновациялық өнімдер мен жоғары технологиялық жобалар орталығында да болып, университеттің зерттеу нәтижелерін көзбен көрді. Мұндағы соңғы үлгідегі зертханалар ғылым мен технологияның әртүрлі салаларында зерттеулер жүргізіп, тәжірибе жасауға мүмкіндік береді. Креативті индустрия, жасанды интеллект, стартап жобаларды жүзеге асырады.

Шара соңында депутаттар ҚазҰУ-дың ғылыми инфрақұрылымы мүмкіндігін талқылап, жоғары баға берді.

Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА

Тұрақты дамуға арналған ғылыми жобалар ұсынылды

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев Алматы қаласының әкімі Дархан Сатыбалдының Қазақстан жоғары оқу орындары ректорларымен кездесуіне қатысты. Жиында ҚазҰУ басшысы мегаполистің тұрақты дамуы мен тұрғындардың өмір сапасын арттыруға бағытталған ғылыми-инновациялық зерттеулерді ұсынды.

Жансейіт Түймебаев «Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті дамуының келешегі және Алматының түркі әлемінің жастар астанасы мәртебесіне байланысты бастамалар» тақырыбында баяндама жасады. «Алматының Түркі мемлекеттері ұйымының жастар астанасы ретінде бекітілуі – тек мақтаныш қана емес, сонымен бірге үлкен жауапкершілік жүктейтін тарихи оқиға. Бұл мәртебенің арқа-

сында біздің қала тек түркі-тілдес елдер жастары үшін рухани орта ғана емес, шығармашылық пен білім, инновациялар мен ынтымақтастықтың алдыңғы қатарлы алаңы болатынына сенімдімін. ҚазҰУ Алматының халықаралық беделін арттыруға бағытталған жобалар арқылы өз үлесін қосуға дайын», – деп атап өтті ректор.

Жалғасы 2-бетте

ҚазҰУ түлектері ел игілігіне қызмет етеді

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде үздік түлектерге диплом табыстау рәсімі өтті. Салтанатты жиынға ҚР Парламенті Сенатының депутаттары Алтынбек Нұхұлы, Нұртіре Жүсіп, Мәжіліс депутаттары Жанарбек Әшімжанов, Ермұрат Бапи, Айдос Сарым арнайы қатысып, жас мамандарды дипломмен марапаттады.

Мерекелік кешті ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев ашып, жетекші университеттің жетістіктері мен халықаралық беделіне тоқталды: «Әл-Фараби атын-

дағы Қазақ ұлттық университеті QS халықаралық рейтингінде 166-орында. Ал Азия бойынша QS Asia University Rankings тізімінде 29-орынға тұрақтауы – бұл бүкіл ұжымның,

оқытушы-профессорлар құрамының, студенттердің табанды еңбегінің жемісі. Бүгінде университет әлемнің 700-ден астам жетекші жоғары оқу орнымен серіктестік орнатқан. Ыстамбұл, Бішкек, Омбы қалаларында университет филиалдары табысты жұмыс істеп жатыр. Бұл ҚазҰУ-дың халықаралық деңгейдегі бәсекеге қабілетті білім ордасы екенін айғақтайды», – деді ректор.

Жалғасы 8-бетте

2-бет
Жаңа талапқа
сай әрекет
ету жоспары
жасалады

5-бет
Гендерное
равенство
– не просто
идея

7-бет
«Өмірлік
маңызды
сабақ алдым»

Тұрақты дамуға арналған ғылыми жобалар ұсынылды

Соңы. Басы 1-бетте

Сонымен қатар өз сөзінде Жансейіт Түймебаев университет ғалымдарының ғылыми тәжірибесіне және халықаралық тәжірибеге негізделген инновациялық шешімдерін таныстырды.

Қазіргі уақытта ҚазҰУ-да Алматы қаласындағы ауаның сапасын геоақпараттық технологиялар мен спутниктік зондтау арқылы мониторингілеу жүйесі халықаралық стандарттарға сәйкес жүргізілуде. Сонымен қатар Алматының сейсмикалық қауіпсіздігін арттыру мақсатында ғимараттар мен инфрақұрылымның жер сілкі-

ністеріне төзімділік моделін әзірлеу жұмыстары қолға алынды.

Сондай-ақ Алматының әртүрлі аудандарындағы өмір сапасын талдау үшін кешенді

тәсіл мен әлеуметтік, экономикалық және экологиялық көрсеткіштер негізінде бақылау карталарын құру ұсынылады.

Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА

Жаңа талапқа сай әрекет ету жоспары жасалады

культеттердің рейтингтік көрсеткіштерін талдады. Ол ҚазҰУ-дың халықаралық рейтингтердегі позицияларын жақсарту үшін қабылданған шараларға егжей-тегжейлі тоқталып, дамудың негізгі бағыттарын, басым жобалар мен алдағы жылдарға арналған стратегиялық мақсаттарды белгілеп көрсетті. THE және QS рейтингтерінде алға жылжу үшін спикер құрылымдық бөлімшелер мен факультет жетекшілеріне арналған жобалық қаулыны таныстырды.

ҚазҰУ-дың Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түйме-

баев QS рейтингінде позицияны көтеру үшін университет қазіргі талаптарға сәйкес стратегияларды қайта қарап, бейімдеу қажеттігін атап өтті. Университеттің қызметіндегі әрбір өзгеріс оның рейтингіне және зерттеу орталығы ретінде имиджіне әсер етеді. Ректор департаменттер мен факультеттерге университетті халықаралық аренада ілгерілету бойынша жол картасын әзірлеуді және жаңа талаптарға сай әрекет ету жоспарын құруды тапсырды.

Гүл БАЯНДИНА

ҚазҰУ-дың Баспасөз қызметі марапатталды

орынбасары Алмат Исәділ мен «Farabi media» телестудиясы басқармасының басшысы Бақыт Құрманбековке табысталды.

Сондай-ақ «Qazaq universiteti» газетінің журналист-редакторы Гүлзат Табын мен Баспасөз қызметінің журналист-редакторы Светлана Өмірғалиева «Farabi» алтын медалімен наградталды. ҚазҰУ-дың дамуына

қосқан үлесі үшін «Qazaq universiteti» газетінің жауапты хатшысы, беттеуші-дизайнер Талғат Кіршібаевқа «Ерен еңбегі үшін» медалі берілді. Сондай-ақ ҚазҰУ ректоры Жансейіт Түймебаевтың Алғыс хатымен «Farabi university» сайт басқармасының аудармашы-редакторы Айғаным Аманғазина марапатталды.

Кәсіби мерекеде азды-көпті еңбегімізді атап өтіп, арнайы көңіл бөлгені үшін ҚР ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбекке және Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Қансейітұлы Түймебаевқа алғыс білдіреміз!

Гүл ҚҰТТЫБЕКҚЫЗЫ

Медицина өкілдерімен маңызды кездесу

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев Түркияның Анталья қаласындағы OFM жеке ауруханасынан келген делегацияны қабылдады.

Делегация құрамында аурухананың құрылтайшысы және директоры Тургай Бирсез, бас дәрігер Джем Мутлу, ми және жүйке хирургиясының маманы Этем Танер бар.

Кездесуде тараптар медицина саласы бойынша серіктестікті арттыру, ортақ ғылыми жобаларды жүзеге асыру бағытындағы мәселелерді талқылады.

Жансейіт Түймебаев құр-

метті қонақтарға ҚазҰУ-дың жетістіктері туралы ақпарат берді. Соның ішінде медицина саласы бойынша жүзеге асырылып жатқан ғылыми-инновациялық жобаларға тоқталды.

ҚазҰУ базасында денсаулық сақтау және медицина факультеті табысты жұмыс істейді. Мұнда қазақстандық және шетелдік студенттер білім алады. Сонымен қатар биология және биотехнология факультетінде Ми институты құрылды. Ректор өз сөзінде аталған ғылыми институтпен және медицина факультетімен бірге тәжірибе алмасу мақсатында академиялық ұтқырлық бағдарламасын іске қосуды ұсынды. Бұған қосымша OFM ауруханасының ғалымдарын университетке көшбасшылық дәріс оқуға шақырды.

Медиа-серіктестікке тиімді мүдде

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Басқарма Төрағасы – Ректор Жансейіт Түймебаев Түркі әлемі журналистер федерациясының президенті Мендерес Демирмен кездесті.

Жүздесу барысында тараптар болашақта кино және журналистика сарапшыларының басын қосатын халықаралық симпозиум мен медиа форум өткізу жөнінде пікір алмасты.

Жансейіт Түймебаев құрметті қонақты қарсы ала отырып, оқу ордасында журналистерді даярлау бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстарға тоқталды. ҚазҰУ базасындағы журналистика факультеті отандық және халықаралық БАҚ өкілдерін даярлауда Қазақ-

станда көшбасшы. Өз сөзінде ректор медиа саласын дамытуда, сондай-ақ журналистика факультетінің студенттерін тағылымдамадан өткізуде Түркі әлемі журналистер федерациясымен әріптестік байланысты нығайтуға ниетті екенін жеткізді.

Кездесу барысында Мендерес Демир федерация мен ҚазҰУ арасындағы ынтымақтастықты жандандыруға бар күш-жігерін салатынын айтты. Сондай-ақ алдағы уақытта ҚазҰУ-мен бірлесіп өтетін медиа саласының мамандарына арналған симпозиум мен форумның негізгі мақсатына тоқталды.

Келіссөз қорытындысында қос тарап ұсыныс-пікірлер бойынша жүйелі жұмыс істеуге және жұмыс тобын құруға уағдаласты.

Нұрсұлтан ЖЕКСЕНБАЕВ

2025 жылдың 30 маусымында елімізге танымал ғалым, тарих ғылымының докторы, профессор, халықаралық қатынастар және саясаттану саласының маманы, Германдық зерттеулер орталығының директоры, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың тарих факультетінің түлегі, 80-жылдардан бастап педагогикалық және ғылыми қызметі тікелей ҚазҰУ-мен байланысты болған, тарих, халықаралық қатынастар факультеттерінің ұстазы Ғұбайдуллина Мара Шаукатқызы 70-ке қараған шағында дүниеден өтті.

Аяулы ұстаз, майталман маман еді...

мен дипломатиясы, қауіпсіздік мәселелері. Аймақтық интеграцияның (Еуропалық одақ, Орталық Азия) және егемен Қазақстанның сыртқы саясатының заманауи зерттеулерін дамытуға, ҚР сыртқы саясатының тұжырымдамалық негіздерін дамытуға, ҚР сыртқы саясатымен дипломатиясының екіжақты және көпжақты форматын зерттеуге елеулі үлес қосты. Мара Ғұбайдуллинаның ғылыми қызығушылықтары халықаралық қатынастар жүйесі мен геосаясатты зерттеудің жаңа әдіснамалық тәсілдерін; ЕО-ның сыртқы саясатына ішкі және сыртқы факторлардың, Еуропаның жетекші елдерінің, ең алдымен Германияның, Орталық Азия мен Қазақстанның сыртқы саясаты мен қауіпсіздігіне әсері мен өзара байланысы; стратегиялық бағыттарды зерттеу ЕО аймақтық саясатының стратегиялық бағыттарын және Германия мен басқа да жетекші елдердің «стратегияларын» ілгерілетудегі рөлін (Германия, Жапония, Корея, Үндістан) зерттеу болды.

Профессор М. Ғұбайдуллина теория, тарих және қазіргі халықаралық қатынастар және саяси ғылымдар саласы бойынша шетелдік университеттер мен ғылыми орталықтарда тағылымдамадан өтті. Германия, Ұлыбритания, Ресей, Франция, Швеция, Польша, Болгария, Румыния, Жапония, ЕО, Үндістан және т.б. көптеген елдердегі халықаралық ғылыми форумдарға қатысты. Мәскеу мемлекеттік университеті (Ресей); Ресей Ғылым академиясының жалпы тарих бөлімі; саясаттану және ха-

лықаралық қатынастар бойынша америкалық жазғы мектеп (Миерки, Польша, 1995 және 1996); Густав Стреземан институты (Бонн, 1996, 1997, 1999); ЕО дипломатиясы (Еуропа комиссиясы, Брюссель, 1997), DAAD халықаралық тағылымдамадан өткен.

Мара Шаукатқызы – «Сорос» қоры, Сент-Батори қоры, DAAD, NDI, Fr. сияқты халықаралық гранттардың иегері. Эберт қоры, Зайдель қоры, Манфред Вёрнер қоры, Дж. Неру университеті, шетелде ғылыми танымға ие, Еуропа, АҚШ, Жапония, Қытай, Үндістан, Ресей, Қырғызстан, Өзбекстан және т.б. ғалымдары, университеттерімен белсенді түрде кең байланыстар жүргізді.

М. Ғұбайдуллина әр жылдары профессор Г. Вагнер (ФУ, Берлин), профессор Л. Кюнхардт (Фрайбург, Бонн) жетекшілігімен өткен «Еуропалық семинарлардың» қатысушысы, бұрынғы ГФР сыртқы істер министрі, доктор Г.-Д. Геншер, Фрайбург Альберт-Фридрих университетінде (1996-97), Freie Universität (Берлин, 1996), Х.Шмидт атындағы Бундесвер университеті (Гамбург, 2008-09), Еуропалық академия (Берлин, 2009), Цукуба университеті (Жапония, 2012), Джавахарлал Неру университеті (Үндістан, 2011-12), 2015-16 жж. Бремен және Еуропалық саясат институты (Берлин) шақырылған про-

фессор және зерттеуші болды.

Қазақстанда және шетелде жарияланған 200-ден астам ғылыми еңбек (монография, мақала, оқулық) авторы. Олардың ішінде халықаралық интеграцияның аймақтық үлгілерін зерттеу маңызды орын алады (ЕО-дан – Орталық Азия одағына дейін).

Профессор М. Ғұбайдуллина жоғары білікті кадрлар даярлауға, факультет пен университетте ғылымды дамытуға, өзіндік ғылыми мектебін қалыптастыруға көп жұмыс жасады. Ол магистранттар, докторанттарға, оның ішінде шетелдіктерге ғылыми жетекші және кеңесші қызметін атқарды, оның жетекшілігімен жас ғалымдардың жаңа буыны: 8 ғылым кандидаты, 3 доктор (PhD), оның ішінде 2-уі шетелде дайындалды.

Ғалымның ғылыми-педагогикалық қызметіне түрлі марапат берілді. Атап айтқанда Германия Қорғаныс министрлігінің «Ғылымға қосқан ерекше үлесі үшін» Франц Йозеф Юнг дипломы (2008 ж.); ҚР Білім және ғылым министрлігінің «Ғылым мен техниканы дамытуға қосқан ерекше үлесі үшін» мемлекеттік ғылыми стипендиясы (2010-12), «ЖОО үздік оқытушысы» мемлекеттік гранты (2007 және 2011 ж.), бірнеше рет ҚР Білім және ғылым министрлігі, ҚазҰУ ректоры марапаттары, оның ішінде «Әл-

Фараби атындағы ҚазҰУ-ға – 75 жыл» құрмет белгісі және шетел сертификаттарымен – Ф.Эберт қоры, Гете институты, Берлин Еркін университеті, Астанадағы ЕҚЫҰ орталығы, ЕҚЫҰ-ның Еуразиялық экономикалық институты, Еуразиялық экономикалық институтының және т.б. марапаттары бар.

Ғылыми қызметпен қатар, ол халықаралық қатынастар факультетінің қоғамдық және оқу өміріне белсенді қатысты: халықаралық қатынастар факультетінің әдістеме бюросының төрайымы (1995-98); PhD докторантура бойынша кеңесші (2005-07); деканның ғылым және халықаралық байланыстар жөніндегі орынбасары (2009-11); «07.00.15 – Халықаралық қатынастар және сыртқы саясат тарихы» мамандығы бойынша диссертациялық кеңестің мүшесі; ҚР жоғары оқу орындарының мемлекеттік аттестаттау комиссиясының төрайымы болды.

Ғұбайдуллина Мара Шаукатқызы жоғары ғылыми құзыреттілігі, кәсіби біліктілігі, бастамашылдығы, инабаттылығы, ой-өрісінің кеңдігімен ерекшеленді. Өзінің адал да жемісті еңбегімен ол студенттер арасында үлкен беделге, әріптестерінің сүйіспеншілігі мен құрметіне ие болды. Шәкірттері үшін М. Ғұбайдуллина – көрнекті ғалым, ұстаз, тұлға. Оның шәкірттері ҚР Сыртқы істер министрлігінде, әлемнің бірқатар елдерінде елшіліктер мен консулдықтарда, халықаралық ұйымдарда, оның өкілдіктерінде, түрлі мемлекеттік мекемелерде жауапты қызметтер атқаруда.

Көрнекті ғалым және ұстаз ретінде отандық ғылымға, жас ұрпақ үшін тәжірибенің, білімнің, ұстаздық талантыңыз, береріңіз әлі де бар еді.

Мара Шаукатқызының жарқын бейнесі біздің жүрегімізде мәңгі сақталады. Мінсіз кәсіби және жоғары беделді тұлға ретінде әріптестер мен ғылыми қоғамдастық үшін үлгі болып қаласыз.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ халықаралық қатынастар факультеті Халықаралық қатынастар және әлемдік экономика кафедрасының ұжымы ауыр және де орны толмас қазаға байланысты Мара Шаукатқызының отбасына, туыстары мен жақындарына қайғырып көңіл айтады.

Менің арманым көп. Соның бірі мамандыққа байланысты. Өзім заңгер болғым келеді. Оның астарында көптеген себеп жатыр.

Заңгер мамандығын не үшін таңдадым?

бен міндеттерімізді білуіміз керек. Бұл біздің конституциялық және халықаралық заңдарды жеткілікті түрде білгенде ғана мүмкін. Өзінің конституциялық құқығы мен заңды толық меңгерген адам сауатты азамат бола алады.

Үшіншіден, өз отбасыма қорған болып, қолдау көрсеткім келеді. Бұл да маған заңгер мамандығын меңгеруге түрткі. Шынын айту керек, бүгінгі заманда заңгер ретінде жұмыс істеу ықпалды және мансап қалайтын адам үшін сәтті баспалдақ болуы мүмкін.

Көптеген адамдар заңгерлік кәсіпке мұқтаж адамдарға көмектесу және әлемді жақсы жаққа өзгертуге ықпал ету,

көмек беру ниетімен қосылады. Азаматтық құқық, қоршаған ортаны қорғау, бизнес немесе әскери құқықпен айналысқыңыз келсе де, қоршаған ортаға, жұртшылыққа, жануарлар әлеміне құқықтық, заңнамалық жәрдем беріп, пайда әкелу үшін құқықтық дағдылар мен білімді қолданудың көптеген мүмкіндіктері бар. Заңгер ретінде сіз компанияларды, топтарды, жеке адамдар мен балаларды және планета сияқты «дауыссыз адамдарды» жақсырақ қорғай аласыз. Осы кең ауқымды опцияларға қол жеткізу кәсіби қажеттілігіңіз бен мүдденізге сәйкес келетін рөлді табуға көмектеседі.

Мамандықтар туралы айт-

қанда әрқайсымыздың пікіріміз әртүрлі. Талғамымыз да сан қилы, соған сай мамандықты таңдаймыз. Мен үшін заңгерге тән тартымды қасиеттер – оның тапқырлығы, батылдығы. Сондай-ақ заңгер барлық уақытта, әсіресе соттағы қызу сәттерде өз эмоциясын толық бақылауда ұстауы керек. Сонымен қатар егер оған қысым жасалатын болса, мұндай сәтте де салмақты жұмыс істеуге тиіс. Демек, мен өмірімде түрлі жағдайлардан үлгі алғым келеді. Сенімділік пен сабырлықты үйреніп, аналитикалық және сыни дағдыларға ие болғым келеді, өйткені бұл менің кәсіби мамандығыма байланысты кө-

мектесетіні сөзсіз. Өзім айттып отырған қарым-қабілет, мінез менің бойымда қалыптасқан, сондықтан заң мамандығын дұрыс таңдағаным сенімдімін.

Мен Қазақ ұлттық университеті заң факультетінің 3-курс студентімін және өзім білім алып жатқан оқу орнымен мақтана аламын. Себебі мұнда өте білімді, өз жұмысын жақсы білетін мамандар, оқытушы-профессорлар көп. Қаншама ғалымдар, солардың бірегейі – С.Сартаев, С.Зиманов және т.б. сол сияқты көрнекті ғалымдар өз қолтаңбасын қалдырып кеткен. Мамандығымды таңдауда қателеспегеніме, ҚазҰУ-ға оқуға түскенімді әрдайым мақтан етемін.

Мерей БЕЙСЕТБАЙ,
заң факультетінің
3-курс студенті

Зал заседаний Учёного совета КазНУ никогда не видел таких посетителей – его весь заняли будущие первоклассники в сопровождении родителей, младших братишек и сестренек, поскольку это памятное для детей событие.

В первый класс — с профсоюзным портфелем

Академическое помещение было для малышей, конечно, «на вырост», в кресло помещались сразу несколько детей. Но это не нарушило радостной и торжественной атмосферы праздника. Профсоюз «Парасат» работников КазНУ им. Аль-Фараби выдавал детям, идущим в первый класс, портфели со всеми необходимыми канцелярскими принадлежностями. Это значимое социальное мероприятие уже в девятый раз. Это стало хорошей социальной помощью для родителей, работающих в университете. Ведь сборы ребенка в школу — это не только приятные хлопоты, но и ощутимые затраты для семейного бюджета. При помощи профсоюза 190 будущих первоклассников получили портфели, тетради, ручки, карандаши, пеналы, акварельные краски и альбомы для рисования.

Представители профсоюза «Парасат» в игровой форме продемонстрировали содержимое портфелей. Они называли вещи, а будущие первоклассники подсказывали, нужно брать их с собой в школу или нет. Если назывались предметы, которые должны лежать в портфеле — дети похлопали в ладоши. Если эти предметы в школе не нужны — топали ногами. Игра получилась веселой и активной.

По традиции портфели будущим ученикам вручают видные учёные и представители администрации университета. Напутственные слова первоклассникам сказала и.о. проректора по социальным вопросам Жулдуз Есимова. Она отметила, что работа с детьми отвечает достижению ЦУР 3 и 4 — «Обеспечение здорового образа жизни и содействие благополучию для всех в любом возрасте» и «Обеспечение всеохватного и справедливого качественного образования и поощрение возможности обучения на протяжении всей жизни для всех».

Поздравить первоклассников пришел доктор исторических наук декан исторического факультета Досбол Байгунаков. Хотя они давно закончили школу, но хорошо помнят свои первые портфели.

Перед первоклассниками выступили два академика НАН РК — Бисенбаев Амангельды Куанбаевич, доктор биологических и доктор исторических наук Карибаев Берекет Бахытжанулы. Радостных открытий и больших успехов в освоении школьных наук ребятам от имени родителей пожелала мама будущей первоклассницы Терекбаева Жазира Махмудовна, заместитель декана исторического факультета.

«Как только вы переступите порог школы, перед вами откроется новый мир. Учитесь с удовольствием!» — напутствовала детей менеджер проекта центра коммерциализации технологии и креативной индустрии, мама двух близнецов Асель Жанболаткызы. Профсоюз исторического факультета Жулдуз Бекбауова отметила, что многие работники получают портфели уже не первый раз.

Ребята сразу надевали яркие ранцы и с гордостью фотографировались. А кто-то не удержался, открыл «профсоюзный» подарок и заглянул внутрь. Альбомы с изображением любимых героев, яркие карандаши и краски, ластики и пеналы — принадлежности для учёбы отправятся с малышами и девочками в первый в их жизни класс.

Мухан Амир, который пойдет в 1 класс, рассказал стихотворение Мукагали Макатаева о Родине.

О социальной значимости проекта рассказал Председатель профсоюза «Парасат» работников КазНУ им. Аль-Фараби. Он считает, что акция «Собери портфель первокласснику» поможет многим семьям наших работников подготовить детей к школе. Талгат Мекебаев подчеркнул, что поскольку Председатель Правления — Ректор КазНУ Жансейит Туймебаев постоянно отмечает, что Главная цель финансовой деятельности вуза — создание максимально благоприятных условий для обучающихся и преподавателей, профсоюз должен также сфокусироваться на решении этих задач. Торжественное вручение портфелей будущим первоклассникам, чьи родители трудятся в университете, должно стать неотъемлемой частью корпоративной культуры. Председатель профсоюза поблагодарил руководство Научной библиотеки КазНУ за помощь в организации праздника.

Ольга ЛОЖНИКОВА,
заместитель
председателя профсоюза
«Парасат» работников КазНУ

Жулдуз БЕКБАУОВА,
профсоюз исторического
факультета

Здание школы КазНУ не просто каменные стены, а своего рода дверь в мир знаний. Школа, где я ступил в 10-й класс, открыла передо мной нескончаемую сокровищницу возможностей. И тут я понял, что школьные годы — это не только уроки и тетради, это вселенная, где ты находишь свою семью, своих соратников и учителей-мудрецов.

Помню, как вошел в эти врата познания с чувством неведомого и неизведанного. Это был переломный момент. Смена обстановки как вихрь разнообразия — новые лица, новые идеи, новые горизонты. Это место стало не просто школой, а источником невероятного опыта и связей, которые до сих пор поддерживаются, словно связующие нити, сплетенные в том неведомом мире, который я нашел здесь. Всегда в сердце остаются те моменты, когда стоял как ведущий мероприятий. Тот миг, когда ведешь концерты, словно стоишь на вершине вселенной, где каждое слово течет, как музыка, а каждый жест — как танец. Все внимание сфокусировано на тебе, но это не давит, а придает крылья. Каждый шаг, каждое решение — это не просто действия, это проявление твоей силы и твоей веры в то, что делаешь. И когда вспоминаю эти моменты, словно нахожусь в кругу теплых объятий, окруженных вниманием и поддержкой. Это не просто воспоминания, это вновь ощущаемая энергия, ведь там, на той вершине, ты по-настоящему чувствуешь себя живым и значимым. Это тот огонек, который горит внутри и дарует силы идти дальше, погружаясь в новые вызовы и мгновения, когда ты центр всего происходящего.

Здесь я обрел возможность познакомиться с удивительными людьми, завязать невероятные связи, которые до сих пор остаются неотъемлемой частью моей жизни. И особенно важно упомянуть о той связи, которую я по-настоящему почувствовал с теми, кто уже прошел через 11 классов. Мы, будто участники секретного клуба, сохраняем связь и поддерживаем контакт, словно эта дружба стала чем-то большим, чем просто школьные знакомства. Это как дверь, всегда открытая для друзей, которая связывает нас и позволяет сохранить те волшебные моменты, которые мы разделяли, будучи частью этого удивительного мира школьных приключений.

Между этими стенами я познал гораздо больше, чем просто теорию из учебников. Это была не просто школа, а настоящая арена, где я тренировал свои силы и способности. Здесь я не только освоил учебный материал, но и нашел в себе скрытые ресурсы. Каждый день был испытанием, которое делало меня сильнее. Здесь, среди этих стен, моя уверенность начала расти, словно молодой росток, подпитываемый знаниями и опы-

Возвращение в профильную школу КазНУ

том. Но, пожалуй, самое ценное — это поддержка, которую я нашел здесь. Встречаясь с трудностями, я всегда мог рассчитывать на поддержку своих товарищей и наставников, которые были готовы помочь и поддержать в трудный момент.

Для меня эта школа — не просто здание, где проводятся уроки. Это место, где я нашел своего рода второй дом, где каждая деталь, каждый уголок наполнен воспоминаниями и опытом, где каждый человек — часть большой и дружной семьи, готовый помочь и поддержать в любой ситуации. Это моя школа, мой второй дом, который навсегда останется в моем сердце.

Когда я впервые переступил порог школы, я даже не заметил, что спустя 10 лет я вернулся сюда в качестве учителя истории. Мои школьные годы в этом учебном заведении были наполнены воспоминаниями, которые остались неизгладимым следом в моем сердце. Сейчас, стоя перед своими бывшими учителями и теми же коридорами, где я ступал в ученические годы, я осознаю, что это место всегда было для меня особенным.

Мой путь к становлению учителя истории был долгим и не всегда игнорировался. После окончания школы я отправился на поиски своего пути, изучая различные области и обучаясь разнообразному опыту. Однако, чем дальше я уходил от школьных скамеек, тем сильнее тянуло меня обратно к формированию и истории — моей страсти и увлечению.

Когда я впервые переступил порог профильной школы КазНУ как ученик, даже в самых смелых мечтах я не предполагал, что спустя десять лет я вернусь сюда в качестве учителя. Воспоминания о школьных годах всегда вызывали у меня теплые чувства, но никогда не мог себе представить, что окажусь на другой стороне парты.

Моя история с профильной школой КазНУ началась, когда я был обычным школьником, проходившим через противоречивые, но волнующие годы подросткового возраста. Эти два года, проведенные здесь с 10-го по 11-й класс, стали для меня фундаментом, на котором я строил свое будущее. В профильной школе я не только получил знания, но и нашел свое призвание.

С течением времени я окончил университет, начал карьеру, путешествовал, но когда случай представился вернуться в профильную школу КазНУ, я почувствовал, что это именно то, чего я всегда жаждал. Возвращение в знакомое место, где я вырос как личность, где нашел свои увлечения и интересы, где завязались дружеские узы, — это было как возвращение домой после долгого путешествия.

Стать учителем истории в своей старой школе — это не просто профессия, это призвание. Мне дается возможность не только делиться своими знаниями с новым поколением, но и вдохновлять их, помогать им находить свои пути и цели в жизни, точно так же как это сделали мои учителя для меня.

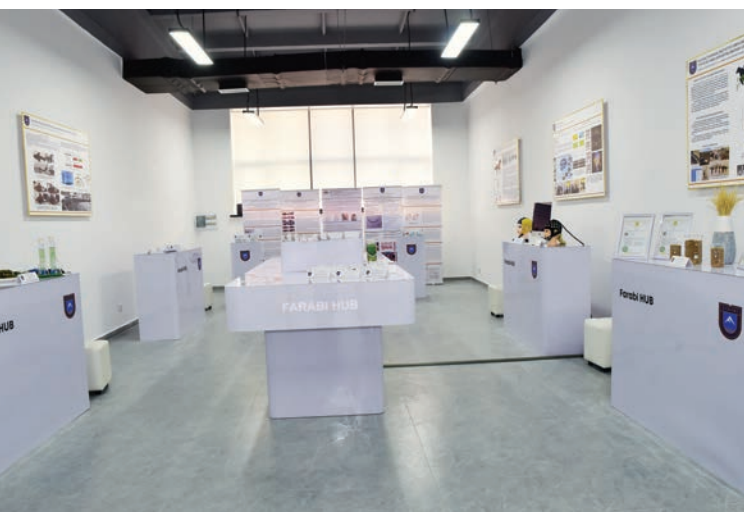
Каждый день я вижу в глазах своих учеников ту же гордость и радость, которые я испытывал, когда сам был на их месте. И каждый день я чувствую благодарность за то, что имею возможность быть здесь, в профильной школе КазНУ, и делать то, что люблю.

Мой путь от ученика до учителя здесь был наполнен трудностями, испытаниями и радостью. Я благодарен каждому моменту этого пути, ведь именно он сделал меня тем человеком, который я есть сегодня. И я надеюсь, что моя история будет вдохновлять других следовать за своими мечтами и призваниями, как это произошло со мной в Профильной школе КазНУ.

Алибек РАМАЗАН,
учитель профильной
школы КазНУ

Современный научно-образовательный университет сталкивается с вызовами и возможностями, которые диктуют инновационные технологии обучения. Традиционные формы и методы обучения уступают место инновационным технологиям, ориентированным на развитие критического мышления, самостоятельности и гибкости обучающихся. В этих условиях научно-образовательный университет приобретает особую значимость как центр интеграции науки, образования и инновационной деятельности.

ВУЗ в реалиях ИННОВАЦИОННЫХ технологий обучения

Внедрение цифровых платформ, использование искусственного интеллекта, дополненной и виртуальной реальности, а также других технологических решений формируют новую образовательную среду, в которой процесс обучения становится более интерактивным, персонализированным и доступным. Научно-образовательный университет в таких условиях выполняет не только функцию передачи знаний, но и становится катализатором научных исследований и технологических прорывов, способствуя формированию компетентных специалистов, готовых к вызовам XXI века.

КазНУ имени аль-Фараби, будучи ведущим высшим учебным заведением страны, активно реализует стратегию цифровой трансформации, направленную на формирование современного образовательного пространства, соответствующего международным стандартам. Использование инновационных технологий обучения – таких как онлайн-платформы, виртуальные лаборатории, адаптивные образовательные среды и инструменты искусственного интеллекта – позволяет значительно повысить качество образовательного процесса. Университет активно создает условия для развития исследовательского потенциала студентов, их вовлеченности в научную деятельность и формирование умений, востребованных в условиях цифровой экономики.

НАО «Казахский национальный университет имени аль-Фараби» научно-образовательный центр, сочетающий глубокую фундаментальную подготовку с практико-ориентированными инновациями, который активно внедряет новые образовательные технологии,

соответствующие современной повестке развития образования и Цели устойчивого развития ООН 4 – обеспечение доступности, инклюзивности и равных возможностей для всех студентов с применением цифровых и гибридных технологий обучения. Использование инновационных технологий обучения, интеграция платформ дистанционного обучения и интерактивных образовательных сред, в том числе интеграции MOOC в образовательные дисциплины, а также активное привлечение работодателей и ведущих мировых светил науки в создание образовательных программ в КазНУ им. аль-Фараби позволяют студентам осваивать знания в удобном режиме, способствуя повышению эффективности образовательного процесса и подготовке специалистов, способных внести вклад в устойчивое развитие общества. Данный подход отражает миссию КазНУ имени аль-Фараби как университета нового поколения, ориентированного на подготовку конкурентоспособных специалистов и лидеров, способных внести вклад в устойчивое развитие общества.

Таким образом, научно-образовательный университет в условиях современных инноваций трансформируется в центр интеграции новых образовательных методик, где CRAFT и STEM-технологии служат основой формирования компетентных, креативных и ответственных выпускников, готовых к вызовам XXI века и содействующих реализации глобальных целей устойчивого развития.

**Саня ДАУЛЕТБАЕВА,
Айжан ЖУСУПОВА,**
преподаватели кафедры
молекулярной биологии и
генетики

Гендерное равенство – не просто идея

Век глобализации – это время интеграции и соответствия мировым стандартам. Одним из важнейших международных стандартов являются Цели устойчивого развития (ЦУР), направленные на улучшение благосостояния всего мира и каждой отдельной страны. Эти цели включают борьбу с бедностью, экономический прогресс, высокие стандарты здравоохранения, образования, социальной защиты, решение экологических проблем и развитие рынка труда.

Пятая Цель устойчивого развития – обеспечение гендерного равенства. Она включает в себя устранение всех форм дискриминации и насилия в отношении женщин и девочек, признание ценности домашнего труда, а также обеспечение равного участия женщин в процессах принятия решений на всех уровнях. Важным шагом в этом направлении стало принятие Генеральной Ассамблеей ООН 4 марта 2025 года резолюции о создании в Алматы Центра ООН по устойчивому развитию. Одна из его задач – продвижение принципов гендерного равенства.

Казахстан присоединился к Пекинской декларации 30 лет назад, и этот срок позволяет подвести итоги соблюдения принципов гендерного равенства. Несмотря на советский опыт, сам термин "гендер" вызвал оживленные дискуссии в условиях ретрадиционализма.

Государство предприняло важные меры, в том числе:

- Принятие двух законов: «О государственных гарантиях равных прав и равных возможностей мужчин и женщин» и «О профилактике бытового насилия».
- Создание Национальной комиссии по делам женщин и семейно-демографической политике.
- Назначение советников глав регионов по гендерным вопросам.
- Введение квотирования в состав парламента: сегодня установлена 30-процентная квота для женщин, молодежи и людей с ограниченными возможностями.

В 2024 году был принят закон о противодействии бытовому насилию, повторно криминализировавший это преступление. Ранее, «по просьбе трудящихся», бытовое насилие было переквалифицировано в административное правонарушение. Также было отменено запрещение на 190 профессий для женщин – теперь каждая женщина может самостоятельно выбирать свою профессию.

Век глобализации – век столкновения демократических ценностей с традиционными ценностями, поэтому ген-

дерный порядок претерпевает изменения. К числу влияющих на это факторов относят семейное воспитание, учебные программы и воспитательные практики учебных заведений, ближайшее окружение, средства массовой информации и искусство, литературу, религию, нормы и традиции. Хочу обратить внимание на роль детских игр в конструировании гендерных ролей. В игре происходит также формирование мужественности и женственности. Интересы мальчиков больше склоняются к технике, подвижным и военным играм, в которых присутствует элемент соперничества, победы и поражения. Главным итогом игры должна стать индивидуальная или коллективная победа. Уважением пользуются сильные, смелые и инициативные мальчики. Девочки чаще играют в игры, формирующие заботу, ориентированные на роль матери. Кстати, у мальчиков нет игр, обучающие роли отцов. Уважением пользуются добрые, конформные, аккуратные и покладистые, красивые девочки. Именно в детстве формируются мотивационные экспектации, когда дети мечтают кем и какими хотят быть. Позже эти ожидания вступают в противоречие с ожиданиями взрослых или подкрепляются ими. Сегодня мы можем гордиться нашими чемпионками в теннисе, шахматах, боксе, летным женским экипажем, казашками программистами Силиконовой долины и другими продолжательницами славы Алии Молдагуловой и Маншук Маметовой.

Трансформация гендерных норм вызывает неоднозначную реакцию. Многие мужчины ценят равенство и партнерство в семье, участвуют в воспитании детей, берут декретный отпуск. С советских времен типичной была эгалитарная семья, где одним из главных факторов была занятость обоих супругов. И сегодня в большинстве казахстанских семей работают оба супруга, потому что мужчине сложно одному содержать семью. По мнению экспертов, в Казахстане коэффициент Энгеля (доля расходов на продукты питания) равен 60%, поэтому

вопрос о кормильце становится риторическим.

Гендерное равенство выгодно всем. Простой тест: какое будущее родители желают своим дочерям? Даже консервативные мужчины хотят, чтобы их дочери получили образование, реализовали себя и были финансово независимы, хотя в отношении собственных жен сохраняют традиционные взгляды.

Гендерное равенство снижает жесткие требования и к мужчинам. Общество ожидает от них эмоциональной сдержанности, что приводит к высоким показателям смертности от сердечно-сосудистых заболеваний. Отказ от токсичной маскулинности предполагает равные права и обязанности в семье, обществе, суде, защите Родины и пенсионной системе.

Необходим критический взгляд на гендерные стереотипы. Например, на сайте «Дом мамы» указано, что за 12 лет 7 323 ребенка остались в семьях благодаря оказанной их матерям помощи. Однако это означает, что от 7 323 женщин отказались родные только потому, что они родили ребенка без мужа. Это не преступление, а сложная жизненная ситуация. Интересно, ведется ли подобная статистика для сыновей, от которых отказались после совершения преступления?

Сегодня казахстанское общество переживает серьезную трансформацию: с одной стороны, наблюдается рост традиционалистских и патриархальных моделей, с другой – укрепляются либеральные ценности. Дискуссии о будущем гендерного порядка будут продолжаться, но закрыться от глобальных изменений невозможно. Важно найти баланс между сохранением культурных традиций и конкурентоспособностью общества.

Гендерное равенство – это не просто идея, а необходимость для устойчивого развития общества.

**Бибигуль
КЫЛЫШБАЕВА,**
д.с.н., доцент кафедры
социологии и социальной
работы

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Философия кафедрасының аға оқытушысы, PhD, белгілі фотожурналист Досжан Балабекұлының «Алатауды аралаған да.../Таиы горизонтов Алатау/Secrets of the Alatau horizons» фотоальбомы «Дарын» баспасынан жарық көрді.

көлге бес рет бардым. Табиғат сен ойлағандай картина бере бермейді. Кейде күтпеген жерден өте сәтті туынды сыйлайды. Сондықтан табиғатты алыстан түсіну бір басқа, қасына барып сезіну тағы басқа. Табиғатты түсіретін фотографтар үшін күн райы, оптикалық

тожурналист анықтамалығы» атты кітаптары жарық көрген болатын. Осы жылдың басында университеттің 90 жылдық мерейтойына орай, ҚазҰУ-дың Баспасөз қызметі Досжан Балабекұлының фотосуреттерін жинақтап «Farabi universiteti – 90» фотоальбомын жарыққа

жайып жер бедерін фотосурет арқылы көрсетеді. Досжан Балабекұлының фотографиядағы ізденісі қиын да қызықты табиғат көріністерінен құрылады. Тауға көтеріліп, биік шыңдарға шығып, бұлттармен қатар жүріп, жазда да боранға тап болу фотосуретші үшін қалыпты

Фотосуретпен бейнеленген философия

жарық өте маңызды. Мен әлі бармаған Жамбыл облысындағы Қырғыз, Талас, Түркістандағы Сайрам-Өгем жоталары, Шығыс Қазақстандағы Тарбағатай, Алтай таулары қызықтырады. Тіпті еліміздегі Қаратау жоталарының өзі бір жеке фотоальбомды күтіп тұр. Болашақта осы таулардың жаратылысын суретке түсіруді жоспарлап отырмын.

Фотография дегеніміз – өмірді бейнелейтін философия, сұлулық пен талғамды суреттейтін эстетика, шындық пен құндылықтан тұратын этика мен аксиология. Сондықтан да біз фотография мен философияның өзара байланысын негізге аламыз. Таулар жүйесі – біздің өміріміздің нәрі. Өйткені ол үлкен экожүйені құрайды. Таулардан басталатын өзендер ұлы далаға нәр береді. Олар үлкен дарияға айналып, ірі көлдерге құяды. Сондықтан фотоальбомда олардан басталатын өзен-көлдерді де ұсындық. Сонымен қатар флора мен фауна да назардан тыс қалдырған жоқпын. Альпинизм, тау спорты, саяхат, туризмді насихаттайтын, табиғи қауіптерге қатысты – селге қарсы күрес, орман өртінен сақтану сияқты салалық фотодеректерді де қамтыдым. Бұл еңбегімнің жарыққа шығуы, бір жағы, Ұлттық кітап күніне, бір жағы, туған күніме сәйкес келді. Кітаптың тұсаукесеріне көп жылдар бойы қызметтес болған медиадағы, академиялық ортадағы әріптестерім, студенттерім, жалпы, оқырмандарым келіп қуантты, – дейді Досжан.

Бұл Досжан Балабекұлының бірінші кітабы емес. Бұған дейін журналистика факультетінде ұстазы Асылхан Әбдірайымұлымен бірлескен «Фотография өнері: таңдамалы мақалалар жинағы» және «Фо-

шығарған болатын. Философия докторы Досжан Балабекұлы фотоөнермен ондаған жылдар бойы қолы бос уақыттарда айналысады. Фотография – философияның хоббиі. «Алатауды аралағанда...» деп аталатын бұл фотоальбомның негізінде құндылық ретіндегі ақпараттық-эстетикалық таным көрініс табады. Табиғаттағы әсемдік шындық, өнер, ғылым эстетикасы тұрғысынан сипатталады.

Философия кафедрасының профессоры Жақыпбек Алтаев: «Автор фотографияның ақпараттық рөлі мен деректік маңызын фотосуреттер арқылы оқырманға ұсынады. Оның бұл еңбегі ұзақ жылдар бойы ізденген шығармашылығының бір бөлшегі ғана. Десек те, автор еліміздің таулы аймақтарының көркем көрінісі мен экожүйесіне алаңдаушылығын да байқатады. Әсіресе мұздықтардың еруі, одан келетін маусымдық қауіп-қатерлерді де фотография тілімен суреттейді», – деп атап өтті.

«Фотоөнер» қоғамдық бірлестігінің президенті Асылхан Әбдірайым: «Бұл еңбек автордың ұзақ жылдар бойы тау саяхаттары мен ғылыми экспедицияларынан тұратын сапарларының жемісі. Ол табиғат туындыларын түсіруге қызықты. Фотографиядағы пейзаж жанрымен айналысып жүрген қазақстандық фотожурналистердің бірі. Оның шығармашылығында табиғаттың көркем көрінісі ғана емес, сол жер туралы ақпарат беретін деректер де сақталған. Фотосуреттің деректенуі, ақпарат бере алуы, географиялық мәні байқалады. «Егер де тіл барлығын жеткізе алса, камера көтеріп нем береді?» – деп америкалық фотограф Льюис Хайн айтқандай, автор бұл еңбекте Қазақстанның таулы аймағының қайталанбас ерекше табиғатын, ға-

жағдай. Ал көпшілік үшін бұл қиял ғана болуы мүмкін. Досжан Балабекұлы дрондар дәуіріне дейін, еліміздің таулы аймақтарын тікұшақтан суреттеген азамат. Қазіргі уақытқа дейін алыс аймақтардағы таулы мореналық көлдерінің фотосуреті бірде-бір дрон фотографтары мен медиакеңістікте жоқ. Автордың аталған эксклюзивті кадрлары осы фотоальбомда көрініс тапқанын ерекше атап өтуге болады», – деп пікір білдірді.

Танымал журналист Қуанышбек Қари: «Досжанның көктен түсірген фотоларының жөні бөлек. Әр ұшу бір сапар, бір саяхат. Соның әсерінен адам рухани жағынан толысып, бір дәрежеге жететін сияқты. Оның өзінің бір дәмі, нәрі бар сияқты. Сол нәрсе Досжанды тартып тұрады. Бұл ерекше дүние. Досжан осы бағытта кейінгі жастарға жол бастады деп ойлаймын. Бұл табиғатпен байланыс, гармония, соның фотоға түскен бейнесі. Ең бастысы – бұл жерде Досжанның еңбекқорлығы мен ізденімпаздығын айтқым келеді».

«Дарын» баспасының директоры Жанат Бекетан: «Бұл кітап фотографтар үшін ғана емес, жалпы, табиғатты сүйетін, философияға қызығатын медиа саласының өкілдеріне, көпшілік оқырманға пайдалы болатын еңбек. Досжан бұл кітапты жасау барысында көп еңбектенді. Кітапты әзірлеу кезінде автормыз ұзақ ойланды, редакциялаумен болды. Оның бұл кітапқа бейжай қарамайтынын, өте мұқият, тиянақты түрде еңбектенетінін көрсетті. Соның нәтижесінде сапалы, өте жағымды дүние шықты. Біз өз тарапымыздан оқырман мен автор арасындағы алтын көпір рөліндеміз. Осы миссиямызды ары қарай да жалғастырамыз», – дейді.

Туынды авторы Досжан Балабекұлы Қазақстан журналистер одағының, «Фотоөнер» қоғамдық бірлестігінің, Қазақстан авторлары қоғамының (ҚазАҚ) мүшесі. Бірнеше халықаралық, республикалық, қалалық фотобайқаулардың жеңімпазы. Қазақстан журналистер одағының Рахымбай Ханалы атындағы сыйлығының лауреаты (2022). Қоғамдық келісім мен жалпыұлттық бірлікті нығайтуға қосқан үлесі үшін Қазақстан халқы Ассамблеясының «Мейірім» төсбелгісімен (2020), ғылым және жоғары білім саласына сіңірген ерен еңбегі және Қазақ ұлттық университетінің өркендеуі мен дамуына қосқан зор үлесі үшін «Farabi» алтын медалімен (2024) марапатталған.

Қайыржан ТӨРЕЖАН

Ұстаздарыма ерекше алғыс айтамын

Айбар Уәли – Қорғаныс министрлігінің офицері, шығыстанушы-ирантанушы, әскери шені – полковник.

1991 жылы Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің шығыстану факультетіне оқуға түсіп, 1996 жылы осы оқу орнын «тарихшы-шығыстанушы» мамандығы бойынша үздік бітірді.

1996 жылдан Қазақстан Қарулы Күштері қатарында әскери қызмет атқарады.

2006 жылдан бастап әскери дипломатия саласында қызметін жалғастыруда. Тәжікстан, Иран, Ауғанстан және Ресей елдеріндегі Қазақстан Республикасының елшіліктерінде әскери атташе лауазымында қызмет атқарып, қорғаныс және қауіпсіздік саласында тапсырылған міндеттерді орындап келеді.

Отан алдындағы адал еңбегі үшін II дәрежелі «Айбын» орденімен марапатталған.

Еліміздің білімі мен ғылымының қара шаңырағы, тарихы тереңде жатқан ҚазҰУ-дың шығыстану факультетінде белгілі дінтанушы-ғалым Әбсаттар Дербісәлі, филолог-ғалым Лениншіл Рүстемов, тарихшы ғалым Әбдуғали Чупеков сынды ғұлама ғалымдар, ұлағатты ұстаздар еңбек еткен кезеңде білім алып, мамандық иесі атанғанымды мақтан етемін.

Университеттің тарих, тіл білімі мен әдебиет саласындағы қоры бай кітапханалары терең білім алуыма өлшеусіз үлес қосты. Сондай-ақ әрдайым көмек беруге даяр тұратын кітапхана қызметкерлері өздерінің еңбекқор және адамгершілік қасиеттерімен жақсы есте сақталды.

Парсы тілі әліппесімен таныстырған алғашқы ұстаз, лингвист ғалым Лениншіл Рүстемов, студенттердің парсыша меңгеру деңгейін арттыруға зор үлес қосқан парсы тілінің маманы Кәрім Зейнали және тағы басқа жергілікті, тәжік, ауған, ирандық ұстаздарыма шынайы алғысымды білдіремін.

Айбар УӘЛИ,
шығыстанушы, полковник

Мен үшін Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті – жай ғана оқу орны емес, тағдыр жолымды айқындап берген қасиетті шаңырақ. Осы қара шаңырақтың қабырғасында үш жыл докторантурада білім алып, қазіргі таңда екінші жыл қатарынан ұстаз ретінде еңбек етіп келемін. Бұл жол мені терең білім, биік жауапкершілік және халқына адал қызмет етудің шынайы үлгісімен табыстырды.

Биеленген студенттеріміз ертең елдің түрлі салаларында қызмет етіп, қоғамды дамытатын азаматтарға айналатынына сенімім мол. ҚазҰУ – тек ғылым мен білімнің емес, сонымен қатар ұлттық рухтың, мәдениеттің, адамгершілік пен парасаттылықтың ордасы.

OUR GRADUATE

A diplomatic path from eastern studies to ambassadorial service

Gabit Beibutuly Koishybayev is a distinguished Kazakh diplomat whose career spans over three decades of dedicated service in the field of foreign affairs. Born on March 12, 1972, in Almaty, he belongs to the generation that witnessed Kazakhstan's independence and contributed to shaping its international presence.

In 1994, Mr. Koishybayev graduated from the Faculty of Oriental Studies at Al-Farabi Kazakh National University, where he specialized in Chinese language and culture. He later completed advanced diplomatic training at the Diplomatic Academy of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Kazakhstan in 1999. This strong academic foundation prepared him for a successful diplomatic career.

He began his professional journey in October 1994 as a referent in the Asia Department of the Ministry of Foreign Affairs. In 1995, he was assigned to Urumqi, China, where he played a key role in establishing Kazakhstan's first passport and visa service in the region. This experience marked the beginning of his long-standing work in Kazakh-Chinese relations.

Throughout his career, Mr. Koishybayev held several strategic posts, including assignments at the Embassy of Kazakhstan in Beijing, the Consulate General in Shanghai, and leadership positions within the central office of the Ministry of Foreign Affairs. He also served as Deputy Head of the Foreign Policy and International Relations Department within the Presidential Administration of Kazakhstan.

From 2020 to 2022, he served as the Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Kazakhstan to the People's Republic of China. His tenure coincided with a crucial stage in the development of the Kazakh-Chinese strategic partnership and contributed significantly to the strengthening of political, economic, and cultural ties between the two nations.

Since April 2022, Mr. Koishybayev has served as the Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Kazakhstan to Mongolia. In this role, he continues to implement Kazakhstan's foreign policy priorities with a focus on regional cooperation, cultural diplomacy, and strategic engagement.

His professional trajectory reflects not only diplomatic excellence but also profound cultural awareness, systemic thinking, and strategic foresight. Thanks to his fluency in Eastern languages, sensitivity to cultural nuance, and ability to build trusted relationships, Mr. Koishybayev is highly respected among both diplomatic peers and international partners. His service exemplifies how intellectual depth, professional resilience, and dedication to national interest can harmoniously converge in the career of a next-generation diplomat. Throughout his work, he has consistently upheld the principles of mutual respect, equitable partnership, and open dialogue, making a meaningful contribution to enhancing Kazakhstan's international standing on the global stage.

сімі студенттерге терең білім мен кең дүниетаным береді.

Университетіміздің «Университет 4.0» тұжырымдамасы бүгінгі жаһандық өзгерістерге лайық заманауи білім беруді мақсат етеді. Бұл модель білім, ғылым, инновация және рухани құндылықтарды біріктіре отырып, болашақтың интеллектуал тұлғасын қалыптастыруға бағытталған. Бұл бағытта ҚазҰУ жүйелі жұмыс атқарып келеді және әлемдік білім кеңістігінде өз орны бар екенін дәлелдеп отыр.

Ұстаз болу – әркез үлкен міндет. Ал ҚазҰУ-да ұстаз болу – одан да биік жауапкершілік. Себебі сен тек білім ғана емес, болашаққа бағдар, бағыт бересің. Университет қабырғасында тәр-

Мұнда тәрбиеленген әр студент өз тамырына, тіліне, тарихына құрметпен қарайтын, заман талабына сай ойлай алатын тұлға болып қалыптасады. Университетіміздің мұндай миссиясы – еліміздің ертеңіне қызмет ету жолындағы шынайы еңбек.

Қорытындылай келе айтарым, ҚазҰУ – менің кәсіби жолымды бастаған және өмірлік бағыт берген мекен. Бұл университет мен үшін тек білім алған орда емес, қалыптасқан орта, үздіксіз даму алаңы. Болашақта да ҚазҰУ биік белестерден көрініп, ұлтқа қызмет етуді жалғастыра беретініне сенімім кәміл.

Зарина ҰЗАҚБАЕВА,
Шетел тілдері кафедрасының оқытушысы

«Өмірлік маңызды сабақ алдым»

тұғырына үш рет көтерілген алғашқы қазақстандық дзюдошы. 2023 жылғы дзюдошылардың әлемдік рейтингінің қорытындысы бойынша спортшы әлемнің үздік дзюдошыларының бестігіне кірді.

2023 жылы Абиба Португалиядағы Гран-при сериясынан турнирдің жеңімпазы атанды. Осылайша беделді турнирді жеңіп алған спортшы Қазақстанның

дзюдодан алғашқы өкілі болды. 2024 жылдың көктемінде Біріккен Араб Әмірліктеріндегі олимпиадаға дейінгі әлем чемпионатында ол тағы да қола медаль жеңіп алып, үшінші орын үшін күресте Түркиядан келген спортшы Туксех Бедерді жеңді.

Светлана
ӨМІРФАЛИЕВА

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде спортшы-дзюдошы, Будапешттегі әлем чемпионатының күміс жүлдегері Абиба Абужақыноваға диплом табыс етілді.

Белгілі спортшы ҚазҰУ-да оқуын аяқтап, заң факультетінің «Құқық қорғау қызметі» мамандығы бойынша екінші жоғары білім алды.

ҚазҰУ түлектеріне диплом тапсыру рәсімі кезінде Абиба Абужақынова білімін жетілдіруге үлес қосқан әрі қолдау көрсеткен оқытушыларына шын жүректен алғысын білдірді. «Университет қабырғасында мен екінші жоғары біліммен қатар, өмірлік маңызды сабақ алдым. Мұнда маған тәртіп, адалдық пен мақсатқа жету үшін табандылықты үйретті. Бұл қасиеттер менің алға ұмтылуыма және кез келген қиындықты жеңуіме көмектеседі. Қазіргі уақытта мен кәсіби дамуымды жалғастыру үшін және жоғары білім алу мақсатында магистратураға түсуге дайындық үстіндемін», – деді Абиба Абужақынова.

Абиба Абужақынова 3-ші данның (IJF) иегері, 48 келіге дейінгі салмақ дәрежесінде өнер көрсетіп, биыл Будапештте өткен әлем чемпионатында күміс медаль жеңіп алды.

Абиба – әлем чемпионатының

ҚазҰУ түлектері ел игілігіне қызмет етеді

Соңы. Басы 1-бетте

Сондай-ақ университет басшысы ҚазҰУ-дың сан жылдық тарихында Мұхтар Әуезов, Қаныш Сәтбаев, Әлкей Марғұлан, Зейнолла Қабдолов сынды қазақ ғылымы мен әдебиетінің алыптары дәріс оқығанын мақтанышпен атап өтті. ҚазҰУ түлектері арасынан шыққан ел тізгінін ұстаған ірі тұлғаларға тоқталып, жас түлектерді үздік дәстүрді жалғастыруға шақырды.

Биыл университетті 7080 түлек бітірді. Оның ішінде 5410 студент – бакалавриатты, 1163-і – магистратураны, 507-сі – докторантураны тамамдады. 1404 студент қызыл диплом иегері атанды. 660 шетелдік студент Қазақстанда білім алып, ҚазҰУ дипломымен елдеріне оралғалы отыр. Олар – Қытай, Моңғолия, Ауғанстан, Өзбекстан, Ресей, Жапония, Индонезия, Иран, Пәкістан, Түркия, Гана және Қырғызстан елдерінен келген білім алушылар.

Меймандар да өз сөздерінде түлектерді өмір жолына шығарып салып, кәсіби ортада адалдықпен, жауапкершілікпен еңбек етуге шақырды. «Бүгін біз жүрегіміздің төрінен орын алған Қазақ ұлттық университетінің жаңа бір биігіне куә болып, ерекше қуанышқа бөленіп отырмыз. Осыдан тура қырық жыл бұрын қара шаңырақтың қасиетті табалдырығын аттап, түлеп ұштық. ҚазҰУ – бізге тек білім ғана емес, өмірлік бағыт-бағдар берген қасиетті орда. Айналайын түлектер, сіздер де енді осы дәстүрді абыроймен жалғастырады деп сенемін. Ел сенімін арқалау – үлкен мәртебе, сондай-ақ зор жауапкершілік. Білімдеріңізді еліміздің игілігі үшін жұмсап, әрдайым биіктерден көріне берулеріңізге тілектеспін», – деді ҚР Парламенті Сенатының депутаты Алтынбек Нұхұлы жүрекжарды лебізінде.

Әйгерім ӘЛИМБЕКОВА

ҚҰРЫЛТАЙШЫ:
Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық университеті

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық
университетінің
Басқарма Төрағасы – Ректоры
Жансейіт ТҮЙМЕБАЕВ

Ақпарат және коммуникациялар
департаментінің директоры
Қаншайым БАЙДӘУЛЕТ

Бас редактор: Гүлнар ЖҰМАБАЙҚЫЗЫ
Жауапты хатшы-дизайнер: Талғат КІРШІБАЕВ
Тілшілер: Қайыржан ТӨРЕЖАН,
Гүлзат НҰРМОЛДАҚЫЗЫ
Фототілші: Марат ЖҮНІСБЕКОВ
Корректор: Күләш ҚАДЫРБАЕВА

МЕКЕНЖАЙЫ:

- 050040, Алматы қ., Әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат, 3-қабат, №305, 307 бөлме.
Байланыс телефоны: 377-33-30,
ішкі: 32-27, 32-28, тікелей: 377-31-48.
- Электронды мекенжай:
kaznugazeta@gmail.com
- Газет редакцияның компьютер
орталығында теріліп, беттелді.
«Everest» баспаханасында басылды.

Кезекші редактор: Гүлзат НҰРМОЛДАҚЫЗЫ

Бағасы келісім бойынша.

Газетке жазылу индексі: 64787

Таралымы – 2000

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі
редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды,
үш компьютерлік беттен асатын материалдар
қабылданбайды.
- «Qazaq universitetine» жарияланған мақала
көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.